

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/56/2019
Identifikačné číslo spisu: 6111213098
Dátum vydania rozhodnutia: 28.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6111213098.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu JUDr. Otta Markecha, so sídlom Smetanova 7, 911 01 Trenčín, správcu konkurznej podstaty úpadcu W. K., narodeného XX.XX.XXXX, bytom XXX XX W., ktorý do 1.08.2017 vykonával podnikateľskú činnosť pod obchodným menom W. K. - V., s miestom podnikania Svätoplukova 1339, 957 04 Bánovce nad Bebravou, IČO: 34 480 773, proti žalovanému Správcovská a reštrukturalizačná, k. s., so sídlom Horná 13, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 866 555, správca konkurznej podstaty úpadcu CORTE spol. s r. o. "v konkurze", so sídlom Zvolenská cesta 35, 974 05 Banská Bystrica, IČO: 31 433 987, o vylúčenie majetku zo súpisu konkurznej podstaty, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoKR/11/2018-633 z 18. decembra 2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobcovi n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 41CoKR/11/2018-633 z 18. decembra 2018 zmenil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 26Cbi/63/2011-554 z 23. januára 2018 tak, že zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu CORTE spol. s r. o. "v konkurze", Banská Bystrica vylučuje pozemky parc. č. XXX/X zastavaná plocha a nádvoria o výmere 715 m², parc. č. XXX/X zastavaná plocha a nádvoria o výmere 172 m², parc. č. XXX zastavaná plocha a nádvoria o výmere 1.466 m², parc. č. XXX/X zastavaná plocha a nádvoria o výmere 237 m², stavby súp. č. XXXX na parc. č. XXX o výmere 1.464 m², druh - zastavané plochy a nádvoria - stredisko obchodu a služieb - zapísané na LV č. XXXX v k. ú. A. N. A. a žalobcovi priznal náhradu trov prvostupňového konania. Zároveň rozhodol, že žalobcovi priznáva náhradu trov odvolacieho konania.

2. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol, že predmetom sporu je vylúčenie sporných nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty žalovaného, právo ktoré si žalobca uplatnil žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 16. júna 2011, ktorou sa domáhal vylúčenia sporných nehnuteľností zo súpisu majetku všeobecnej podstaty. Konštatoval, že medzi sporovými stranami je nesporné, že na základe kúpnej zmluvy žalovaný nadobudol od žalobcu sporné nehnuteľnosti do

vlastníctva povolením vkladu vlastníckeho práva 15. marca 2006. Rovnako je nesporné, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1R/8/2009-12 z 25. januára 2010 bola žalovanému dlžníkovi povolená reštrukturalizácia, v rámci ktorej žalovaný v reštrukturalizačnom konaní odpredal sporné nehnuteľnosti žalobcovi kúpnu zmluvou z 21. mája 2010. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1R/8/2009-56 z 26. mája 2010 (ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 1. júna 2010) súd zastavil reštrukturalizačné konanie voči dlžníkovi CORTE spol. s r. o. „v reštrukturalizácii“, so sídlom Zvolenská cesta 35, Banská Bystrica, vyhlásil konkurz na majetok uvedeného dlžníka a za správcu konkurznej podstaty ustanovil žalovaného. Uznesením sp. zn. 28R/4/2012 z 3. januára 2013 (zverejnené bolo v Obchodnom vestníku č. OV 6/2013 dňa 9. januára 2013) Okresný súd Trenčín zastavil reštrukturalizačné konanie povolené žalobcovi, začal konkurzné konanie a vyhlásil konkurz na majetok žalobcu a za správcu konkurznej podstaty ustanovil JUDr. Otta Markecha.

3. Za nesporné považoval ďalej aj to, že žalovaný ako kupujúci nezaplatil kúpnu cenu a žalobca ako predávajúci ho vyzval k jej zaplateniu najneskôr do 31. decembra 2008, pričom dňa 1. septembra 2008 zmluvné strany uzavreli písomný dodatok č. 1, ktorým sa zmenila lehota na zaplatenie ceny do 31. decembra 2008. Medzi stranami nebolo sporné ani to, že žalobca ako predávajúci písomne odstúpil od kúpnej zmluvy pre nezaplatenie kúpnej ceny písomným podaním z 9. júna 2011, pričom počas prvého odvolacieho konania bolo preukázané, že pôvodný žalobca ako predávajúci odstúpil od kúpnej zmluvy už 20. novembra 2006.

4. Odvolací súd poukázal na ustanovenie § 78 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZKR“), v zmysle ktorého vylučovacia žaloba môže byť úspešná, ak je podaná včas a žalobca preukáže právny dôvod na vylúčenie majetku zo súpisu konkurznej podstaty. V prvom rade bolo preto potrebné vyriešiť otázku včasnosti podania žaloby, ako to konštatoval odvolací súd už v uznesení č. k. 25CoKR/1/2016-43 z 9. novembra 2016 (ďalej aj „zrušovacie uznesenie“), ktorým zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie v prvom rozsudku ohľadne včasnosti podania žaloby konštatoval, že pokiaľ by žalobca v konaní preukázal existenciu práva vylučujúceho zápis majetku do súpisu, ktorý bol do súpisu zapísaný bez poznámky v prospech neho, bola by žaloba o vylúčenie podaná včas v zmysle ustanovenia § 78 ods. 3, vety druhej ZKR. Pokiaľ by žalobca preukázal existenciu svojho práva k majetku, pri ktorom nebola v súpise vyznačená poznámka napriek tomu, že mala byť vyznačená, mohol uplatniť vylučovacie právo aj neskôr než v 30-dňovej lehote od zverejnenia súpisu v Obchodnom vestníku. V druhom rozsudku, ktorý bol predmetom prieskumu zo strany odvolacieho súdu, súd prvej inštancie konštatoval, že žaloba nebola podaná včas, a to najmä z dôvodu, že žalobca zmenil dôvod na vylúčenie majetku zo súpisu konkurznej podstaty.

5. Odvolací súd upriamil pozornosť na to, že predmetné konanie sa spravuje právnou úpravou účinnou do 31. decembra 2011, podľa ktorej ten, kto uplatňuje právo vylučujúce zapísanie majetku do súpisu, musí tak urobiť u správcu alebo na súde žalobou podanou proti správcovi najneskôr do 30 dní od zverejnenia zápisu tohto majetku do súpisu v Obchodnom vestníku. Neskôr môže právo vylučujúce zapísanie majetku do súpisu uplatniť u správcu alebo na súde žalobou podanou proti správcovi len ten, koho majetok bol zapísaný do súpisu s poznámkou „v prospech iného alebo nikoho“ alebo bez poznámky, i keď mal byť zapísaný s poznámkou v prospech neho. Ak sa právo vylučujúce zapísanie majetku do súpisu včas neuplatní, zanikne; právo vylučujúce zapísanie majetku do súpisu zanikne najneskôr rozvrhnutím výťažku zo speňaženia dotknutého majetku (§ 78 ods. 3 ZKR).

6. V posudzovanom prípade sporný majetok bol zapísaný bez poznámky, aj keď zo všetkých skutočností a právnych úkonov, ktoré nastali od uzavretia kúpnej zmluvy do vyhlásenia konkurzu, musel správca žalovaného pri výkone funkcie s odbornou starostlivosťou zistiť, že na majetok si uplatňuje právo pôvodný vlastník, a preto mal byť zapísaný s poznámkou v prospech pôvodného žalobcu. Subjektívna lehota 30 dní stanovená v ust. § 78 ods. 3 ZKR v znení účinnom pre toto konanie neplatí pre tie osoby, ktorých majetok bol zapísaný do súpisu s poznámkou v prospech iného alebo nikoho alebo bol zapísaný bez poznámky, aj keď mal byť zapísaný s poznámkou. Novelizované znenie § 78 ZKR zásadne sprísnilo podmienky pre postup správcu, súdu a tretích osôb pri vylučovaní majetku zo súpisu

konkurznej podstaty v prospech ochrany tretích osôb. Novelizované ustanovenie sa vrátilo k pôvodnému konceptu právnej ochrany tretích osôb, podľa ktorého vylučovacia žaloba sa môže aktivovať až po uznesení súdu v zákonom stanovenej lehote a s príslušným poučením v prospech tretej osoby. Aj nová právna úprava ponechala objektívnu lehotu na podanie vylučovacej žaloby až do rozvrhnutia výťažku v prospech tých tretích osôb, u ktorých bol majetok zapísaný do súpisu s poznámkou v prospech iného alebo nikoho alebo bez poznámky. Ani táto právna úprava nestanovila pre tieto tretie osoby subjektívnu lehotu na uplatnenie námietky u správcu (§ 78 ods. 3 ZKR). Keďže v posudzovanom prípade bol majetok, ktorého vylúčenia zo súpisu sa žalobca domáha, zapísaný bez poznámky, žaloba je podaná včas až do momentu, kým nie je rozvrhnutý výťažok z jej prípadného speňazenia.

7. Žalobca sa žalobou domáhal vylúčenia sporného majetku z dôvodu odstúpenia od zmluvy. Kúpna zmluva bola uzavretá 14. februára 2006. Žalobca v žalobe uviedol, že od zmluvy odstúpil 9. júna 2011 a z tejto právnej skutočnosti vychádzal aj odvolací súd v zrušovacom rozhodnutí, pričom pri vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie v ňom sporovým stranám umožnil, aby sa vyjadrili ku skutočnostiam, ktoré vyplynuli z rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 5C/80/2011-333, právoplatného 7. septembra 2015 a rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17Co/1151/2014-480 z 1. júla 2015 v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7Cdo/1360/2015-588 z 25. mája 2016.

8. Rozhodnutie súdu, ktorý určil, že vlastníkom sporných nehnuteľností je žalobca, vychádza z tej právnej skutočnosti, že pôvodný žalobca ako predávajúci účinne odstúpil od kúpnej zmluvy, pričom k zrušeniu kúpnej zmluvy došlo na základe odstúpenia z 20. novembra 2006. Súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 23. januára 2018 pripustil zmenu žaloby tak, že dôvodom na vylúčenie nehnuteľností je odstúpenie od zmluvy z 20. novembra 2006. Uplatnenie tohto dôvodu s takým časovým odstupom je predmetom kritiky súdu prvej inštancie, hoci súd prvej inštancie ho sám umožnil tým, že pripustil zmenu žaloby. V záujme právnej istoty sporových strán odvolací súd však rešpektuje nielen výrok rozhodnutia o určení vlastníctva, ale aj dôvody, pre ktoré tak súd rozhodol. Bolo by v rozpore s princípom právnej istoty, aby súdy v tej istej veci prišli k rozdielnym právnym záverom. Konkurz na majetok žalovaného bol vyhlásený 1. júna 2010 a sporné nehnuteľnosti boli zverejnené v súpise v Obchodnom vestníku 14. júla 2010. Z uvedeného vyplýva, že k zápisu nehnuteľností do súpisu konkurznej podstaty bez poznámky došlo po tom, čo žalobca ako predávajúci právne účinne odstúpil od kúpnej zmluvy.

9. Ďalej odvolací súd uviedol, že sa už nechce vracat' k polemike o vecnoprávných účinkoch odstúpenia od kúpnej zmluvy tak, ako to urobil v zrušovacom rozhodnutí. Je však nesporné, že odstúpením od zmluvy nastali právne účinky, ktoré zákon s odstúpením od zmluvy spája, a to minimálne v rozsahu obligračných účinkov zmluvy. Odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušuje s účinkami „od začiatku“ (ex tunc). Týmto zrušením zaniká právny titul, na základe ktorého nadobúdateľ získal vlastnícke právo k nehnuteľnosti a medzi účastníkmi zmluvy po zrušení zmluvy nastáva taký právny stav, aký bol pred jej uzavretím, ako keby k uzavretiu zmluvy vôbec nedošlo (§ 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Správca konkurznej podstaty žalovaného preto nebol oprávnený zapísať sporné nehnuteľnosti do súpisu konkurznej podstaty. Podľa názoru odvolacieho súdu, žalobca preukázal včasnosť podania žaloby a aj právny dôvod na vylúčenie sporných nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty.

10. Pokiaľ ide o výrok, ktorý navrhoval žalobca ohľadne všeobecnej a oddelenej podstaty a stanovisko súdu prvej inštancie k tomu, odvolací súd považoval za potrebné konštatovať, že prístup súdu prvej inštancie je prísne formálny a neposkytuje žalobcovi reálnu súdnu ochranu. Prílišný formalizmus pri poskytovaní súdnej ochrany zo strany všeobecných súdov opakovane vo svojej judikatúre kritizuje aj Ústavný súd Slovenskej republiky (napr. II. ÚS 135/2004, II. ÚS 154/2008, III. ÚS 108/2010). Žalobca ako tretia osoba sa domáha vylúčenia sporných nehnuteľností, ktoré v žalobe presne identifikoval, zo súpisu konkurznej podstaty žalovaného. Funkciou tejto žaloby je zabrániť speňazeniu majetku v konkurze a opätovné získanie dispozičných oprávnení, ktoré tretia osoba stratila v dôsledku zápisu tohto majetku do súpisu konkurznej podstaty v rozsahu stanovenom v § 76 ods. 1 ZKR, veta in fine, pričom tento cieľ sa dosiahne tým, že majetok sa vylúči zo súpisu konkurznej podstaty. Je ústavne konformné,

aby sa vlastníkovi obnovili všetky práva, ktoré mu objektívne právo priznáva. Vylučovacou žalobou sa nerieši vlastnícke právo, resp. iné právo k dotknutému majetku. ZKR určuje v § 67, ktorý majetok podlieha konkurzu a patrí do konkurznej podstaty. Členenie súpisu konkurznej podstaty na všeobecnú a oddelenú podstatu má význam len pre prehľadnosť uspokojovania zabezpečených a nezabezpečených veriteľov a je len akýmsi interným dokumentom v konkurznom konaní, aj keď sa zverejňuje v Obchodnom vestníku.

11. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že výrok rozhodnutia žalobcu tak, ako ho navrhol s príslušnou zmenou, je neurčitý a nevykonateľný. Pokiaľ sú nehnuteľnosti presne identifikované, čo nesporne sú, vylúčenie zo súpisu konkurznej podstaty patrí do právomoci súdu a na základe rozhodnutia súdu ho správca len administratívne vykoná. V konečnom dôsledku žalovaný sám na pojednávaní na súde prvej inštancie 16. marca 2017 konštatoval, že počas konkurzu došlo 31. augusta 2011 k preradeniu pozemku zo všeobecnej do oddelenej podstaty. Výrok rozhodnutia súdu v tomto prípade nemusí spĺňať také prísne kritériá ako v prípadoch, keď rozhodnutie plní funkciu vkladuschopnej listiny (napr. v spore o určení vlastníctva). Súčasne odvolací súd konštatoval, že zápis majetku do tej-ktorej podstaty je všeobecne známy, pretože sa zverejňuje v Obchodnom vestníku, pričom správca konkurznej podstaty je povinný konať s odbornou starostlivosťou a zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sa týkajú majetku úpadcu v konaní, v rámci ktorého vykonáva pôsobnosť správcu. Na základe vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 388 CSP. O trovách konania na súde prvej inštancie a na odvolacom súde rozhodol tak, že žalobcovi ako úspešnému účastníkovi priznal právo na ich náhradu.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a zároveň ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Z obsahu dovolania vyplýva, že sa jedná o právnu otázku, a to či odstúpenie od kúpnej zmluvy, ktorej predmetom sú nehnuteľnosti, má okrem obligačných účinkov aj vecnoprávne účinky. Odvolací súd založil svoju argumentáciu na tom, že odstúpenie od kúpnej zmluvy má okrem obligačných účinkov aj vecnoprávne účinky, pričom svoje tvrdenie oprel o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) sp. zn. 6Sžo/229/2010 z 20.07.2011. Podľa názoru dovolateľa, odstúpenie od kúpnej zmluvy v žiadnom prípade nemôže mať aj vecnoprávny charakter, iba obligačný a v tomto smere poukázal na iné rozhodnutia NS SR, ktoré boli vydané v konaniach vedených pod sp. zn. 8Sžo/4/2008, sp. zn. 3Cdo/151/1996, sp. zn. 1Cdo/31/2000, sp. zn. 2Cdo/124/2003 a sp. zn. 1Cdo/107/2006. Tým, že sa odvolací súd odchyľil od rozhodovacej praxe NS SR, vec nesprávne právne posúdil. Ak by aj dovolateľ dal za pravdu odvolaciemu súdu, tak pri uzavretí kúpnej zmluvy by nebol potrebný následný návrh na vklad do katastra nehnuteľností, pretože už samotné uzavretie kúpnej zmluvy by vyvolávalo aj vecnoprávne účinky. Uvedené však popiera celú koncepciu nadobúdania vlastníckeho práva vkladom do katastra nehnuteľností.

13. Dovolateľ ďalej uviedol, že problematika právnych účinkov odstúpenia od zmluvy o prevode vlastníckeho práva je mimoriadne dôležitá z dôvodu právnej istoty účastníkov právnych vzťahov. V danom prípade k odstúpeniu od kúpnej zmluvy došlo s odstupom niekoľkých rokov. Predmetné odstúpenie od zmluvy sa objavilo až v čase, keď bol na majetok strán sporu vyhlásený konkurz. Uvedenými skutočnosťami sa odvolací súd vôbec nezaoberal. Naopak, súd prvej inštancie tieto skutočnosti podrobne skúmal, vyhodnotil ich a na základe nich dospel k vecne správne právne záveru. „Objavenie sa“ odstúpenia od zmluvy po viac ako 6 rokoch za stavu, kedy sa zmluvné strany viac ako 6 rokov zmluvou aj reálne riadili, je nebezpečné a vytvára stav právnej neistoty účastníkov týchto právnych vzťahov. Dovolateľ poukázal na to, že dňa 14.02.2006 došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi stranami sporu, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Dňa 20.11.2006 došlo k odstúpeniu od zmluvy, pričom zaujímavé je, že toto odstúpenie od zmluvy žalobca predložil ako dôkaz v súdnych konaniach s odstupom niekoľkých rokov s tým, že (ako uviedol súd prvej inštancie podľa správania žalobcu) žalobca sa cítil byť zmluvou viazaný až do roku 2014. Súd prvej inštancie preto správne uviedol, že odstúpenie od zmluvy v roku 2006 jednoducho

neexistovalo, čo vysvetľuje aj konanie strán sporu.

14. Na základe vyššie uvedeného dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a dovolateľovi prizná právo na náhradu trov dovolacieho konania.

15. Dňa 3. mája 2019 bol NS SR doručený návrh žalovaného na odklad právoplatnosti a vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoKR/11/2018-633 z 18. decembra 2018. Svoj návrh odôvodnil tým, že z výpisu z Obchodného vestníka č. 70/2019 z 22. mája 2019 vyplýva, že JUDr. Otto Markech, správca úpadcu W. K. - V. „v konkurze“ (žalobca) pristúpil k speňaženiu podniku úpadcu, ktorého súčasťou sú aj vylučované nehnuteľnosti, a preto tu existuje dôvodná obava, že ak žalobca (napriek zákonnej úprave) nehnuteľnosti speňaží, vznikne veriteľom úpadcu CORTE spol. s r. o. "v konkurze" škoda, t. j. dôjde k zmareniu uspokojenia ich pohľadávok. Rovnako budú poškodení aj prípadní kupujúci tohto majetku, pretože ak dovolateľ bude úspešný v dovolacom konaní, bude sa domáhať „vrátenia“ tohto majetku do konkurznej podstaty úpadcu CORTE spol. s r. o. Konanie žalobcu tak môže vyvolať niekoľko ďalších sporov o určenie vlastníckeho práva medzi žalovaným a tretími osobami. Uvedené skutočnosti dovolateľ považoval za dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle ust. § 444 ods. 1, 2 CSP na odloženie právoplatnosti a vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozsudku.

16. Dňa 25. septembra 2019 bolo NS SR doručené vyjadrenie žalobcu k návrhu žalovaného na odklad právoplatnosti a vykonateľnosti, z obsahu ktorého vyplýva, že žalobca nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom konania o vylučovacej žalobe, už speňažil, postupujúc na základe právoplatných rozhodnutí súdov a v súlade so záväzným pokynom veriteľského výboru a zabezpečeného veriteľa oddelenej podstaty, ako aj so súhlasom Okresného súdu Trenčín, ktorý vykonáva dohľad nad jeho činnosťou ako správcu konkurznej podstaty.

17. Na výzvu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, či dovolateľ vzhľadom na speňaženie predmetných nehnuteľností trvá na podanom dovolaní proti rozsudku odvolacieho súdu, dovolateľ listom zo 17. októbra 2019 oznámil, že na podanom dovolaní naďalej trvá.

18. Dovolanie žalovaného bolo doručené žalobcovi dňa 7. mája 2019 spolu s výzvou na vyjadrenie. Žalobca sa mal vyjadriť k dovolaniu v lehote 10 dní odo dňa doručenia predmetnej výzvy, čiže posledným dňom súdom určenej lehoty bol piatok 17. mája 2019. Vyjadrenie žalobcu k dovolaniu žalovaného sa nachádza v spise na č. l. 690 a je datované dňom 23. mája 2019. Ako vyplýva z elektronickej doručky na č. l. 691, v ten istý deň, t. j. 23. mája 2019 bolo súdu prvej inštancie aj doručené. Z uvedeného je zrejmé, že vyjadrenie žalobcu k dovolaniu bolo podané oneskorene, v dôsledku čoho Najvyšší súd Slovenskej republiky pri svojom rozhodovaní naň neprihliadal (ust. § 436 ods. 3, posledná veta CSP).

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a ktorá spĺňa podmienky podľa § 429 ods. 2 písm. b/ CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

20. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

21. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia expressis verbis vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho

súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

22. V posudzovanom prípade žalovaný prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ako aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

23. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), resp. ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje relevantné vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26.09.2017, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 08.06.2017).

24. Otázka relevantného právneho významu v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP musí byť zároveň riešená odvolacím súdom, pričom odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie a musí ísť tiež o otázku zásadného právneho významu. Prípustnosť dovolania nastáva vtedy, ak dovolací súd sám dospeje k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. ním riešená právna otázka, má po právnej stránke skutočne zásadný význam. V tomto smere nie je relevantný subjektívny názor dovolateľa.

25. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí ísť - okrem vyššie uvedených podmienok - predovšetkým o otázku právnu (v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku), pričom nesprávne právne posúdenie môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia.

26. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ sformuloval právnu otázku, ktorú odvolací súd (podľa jeho názoru) vo svojom rozhodnutí riešil, a to či odstúpenie od kúpnej zmluvy, ktorej predmetom sú nehnuteľnosti, má okrem obligačných účinkov aj vecnoprávne účinky, pričom poukázal na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, že odstúpenie od kúpnej zmluvy má nielen obligačné, ale aj vecnoprávne účinky, vychádzajúc z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Sžo/229/2010. Dovolateľ uviedol, že pri riešení uvedenej právnej otázky sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, vyjadrenej v rozhodnutiach NS SR sp. zn. 8Sžo/4/2008, sp. zn. 3Cdo/151/96, sp. zn. 1Cdo/31/2000, sp. zn. 2Cdo/124/03 a sp. zn. 1Cdo/107/2006, z ktorých vyplýva, že odstúpenie od kúpnej zmluvy má iba obligačný charakter, a nie aj vecnoprávny. Zároveň si dovolateľ uplatnil aj dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

27. Vo všeobecnej rovine dovolací súd uvádza, že dovolateľ prípustnosť svojho dovolania rozporne vyvodzuje tak z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a zároveň aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/

CSP, keďže logicky je vylúčené, aby ohľadom určitej právnej otázky existovala ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu a súčasne tá istá právna otázka bola dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/185/2016). Za relevantné dovolací súd však považuje to, že dovolateľom nastolená právna otázka nie je takou právnou otázkou, akú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/, c/ CSP. Predmetom prieskumu zo strany dovolacieho súdu je rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoKR/11/2018 z 18. decembra 2018, a nie zrušovacie uznesenie odvolacieho súdu z 9. novembra 2016, ktorým odvolací súd zrušil predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 26Cbi/63/2011-235 z 20. novembra 2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V zrušujúcom uznesení (bod 32) odvolací súd konštatoval, že odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušuje s účinkami „od začiatku“, pričom zrušením zmluvy zaniká právny titul, na základe ktorého nadobúdateľ získal vlastnícke právo k nehnuteľnosti. Zároveň poukázal na polemiky ohľadne vecnoprávných účinkov odstúpenia pri kúpnej zmluve, ktorou sa prevádzajú nehnuteľnosti s tým, že účelom odôvodnenia jeho rozhodnutia nie je tieto diskusie analyzovať a ani sumarizovať. V konečnom dôsledku podstatou týchto diskusií je nadobudnutie vlastníckeho práva treťou osobou od kupujúceho pred tým, ako pôvodný predávajúci odstúpi od zmluvy. Odvolací súd sa priklonil k záveru, podľa ktorého odstúpenie od zmluvy má nielen obligáčne, ale aj vecnoprávne účinky, a to s poukazom na rozhodnutie NS SR 6Sžo/229/2010. V rozsudku odvolacieho súdu z 18. decembra 2018 (ktorý je predmetom prieskumu zo strany dovolacieho súdu) odvolací súd uvádza, že sa už nechce vracieť k polemike o vecnoprávných účinkoch odstúpenia od kúpnej zmluvy tak, ako to urobil v zrušovacom rozhodnutí. Za nesporné označil to, že odstúpením od zmluvy nastali právne účinky, ktoré zákon s odstúpením od zmluvy spája, a to minimálne v rozsahu obligáčnych účinkov zmluvy. Odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušila s účinkami ex tunc (od začiatku), čím zanikol právny titul, na základe ktorého nadobúdateľ získal vlastnícke právo k nehnuteľnosti. Medzi účastníkmi zmluvy nastal po zrušení zmluvy taký právny stav, aký bol pred jej uzavretím, t. j. ako keby k uzavretiu zmluvy vôbec nedošlo (§ 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Správca konkurznej podstaty žalovaného preto nebol oprávnený zapísať sporné nehnuteľnosti do súpisu konkurznej podstaty. Odvolací súd konštatoval, že žalobca preukázal včasnosť podania vylučovacej žaloby, ako aj právny dôvod na vylúčenie sporných nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty, ktorým je vlastnícke právo žalobcu k sporným nehnuteľnostiam.

28. Podľa názoru dovolacieho súdu, pre posúdenie dôvodnosti podanej vylučovacej žaloby nie je podstatné, či odstúpenie od kúpnej zmluvy, ktorej predmetom sú nehnuteľnosti, má okrem obligáčnych účinkov aj účinky vecnoprávne, pretože už nastolenie obligáčnych účinkov odstúpenia od takejto zmluvy spôsobuje, že zmluva sa od začiatku zrušuje, teda že zaniká právny titul, na základe ktorého kupujúci nadobudol vlastnícke právo k prevádzaným nehnuteľnostiam, dôsledkom čoho je to, že žalovaná správcovská spoločnosť nebola oprávnená zapísať sporné nehnuteľnosti do súpisu konkurznej podstaty kupujúceho. Predmetom sporu bola vylučovacia žaloba, ktorou sa vylučovateľ (žalobca) domáhal proti žalovanému vylúčenia sporných nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu, pričom relevantnými právnymi otázkami v predmetnom spore boli nasledovné otázky: či vylučovacia žaloba bola zo strany žalobcu podaná včas a či žalobca preukázal, že mu svedčí právo na vylúčenie predmetných nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu (ktorým v danom prípade bolo vlastnícke právo žalobcu k nehnuteľnostiam v zmysle rozhodnutia Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 5C/80/2011-333 z 11. septembra 2014 a Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17Co/1151/2014-480 z 1. júla 2015 v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7Cdo/1360/2015-588 z 25. mája 2016). Odvolací súd na základe zisteného skutkového a právneho stavu dospel k záveru, že žalobca preukázal včasnosť podania žaloby, ako aj právny dôvod na vylúčenie sporných nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty (jeho vlastnícke právo), v dôsledku čoho vylučovacej žalobe ako dôvodne podanej vyhovel. Dovolateľom vymedzená právna otázka (či odstúpenie od kúpnej zmluvy, ktorej predmetom sú nehnuteľnosti, má okrem obligáčnych účinkov aj vecnoprávne účinky) nebola kľúčová, relevantná pre rozhodnutie (výrok) odvolacieho súdu a potom ani dovolateľom označené rozhodnutia NS SR v dovolaní nemôžu predstavovať rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých by sa odvolací súd odklonil pri riešení právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo jeho rozhodnutie v posudzovanom prípade, resp. ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (ust. § 421 ods. 1 písm. a/, písm. c/ CSP). S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd uzaviera, že dovolateľ vo vzťahu k dôvodu prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ CSP nevymedzil dovolací dôvod spôsobom uvedeným v ust. § 432

ods. 2 CSP, teda spôsobom, ktorý predpokladá zákon. Z uvedeného dôvodu dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol podľa ust. § 447 písm. f/ CSP.

29. Vzhľadom na to, že dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol, nerozhodoval už o jeho návrhu na odklad právoplatnosti a vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

30. Dovolací súd nepriznal žalobcovi ako úspešnému účastníkovi v dovolacom konaní právo na náhradu trov dovolacieho konania, pretože mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli (vyjadrenie k dovolaniu podal oneskorene).

31. Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 451 ods. 2 v spojení s ust. § 393 ods. 2, druhá veta CSP a ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.